

OLIV TA'LIM TIZIMIDA INNOVATSION MENEJMENT

To'ychiyeva Nodira G'ulom qizi,

UZMUJF, assistent

E-mail: nodira070495@gmail.com

Annotatsiya: Bugungi kunda butun dunyoda oliy ta'lim tizimi boshqaruvida innovatsiyalarning o'rni va ahamiyati doimiy ravishda o'sib bormoqda. Ayniqsa yer yuz bo'ylab tarqalgan COVID-19 pandemiyasi kabi global hodisalarning paydo bo'lishi uni ya'nada tezlashtirdi. Bundan tashqari, texnologik taraqqiyot ham ta'limni boshqarish va yetakchilikda ko'plab o'zgarishlarga sabab bo'lmoqda. Ushbu maqolada oliy ta'lim tizimida innovatsion menejmentni qo'llashning xususiyatlari yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: Innovatsiyalar, ta'limni boshqarish, ta'lim yetakchiligi, talabalar, texnologiya, oliy ta'lim, COVID-19, pandemiya.

INNOVATIVE MANAGEMENT IN HIGHER EDUCATION SYSTEM

Abstract: Nowadays the role and importance of innovations in the management of the higher education system throughout the world is constantly growing. The emergence of global events such as the COVID-19 pandemic around the world has accelerated it. In addition, advances in technology are causing many changes in the way education is administered and managed. Three articles highlight the features of using innovative management in the higher education system.

Key words: Innovations, educational management, educational leadership, students, technology, higher education, COVID-19, pandemic.

Oliy ta'lim tizimini boshqarishda innovatsiyalar yuqori sifatli ta'limni amalga oshirishning muhim tarkibiy qismidir. Shuningdek, uning maqsadi zarur ijtimoiy-madaniy, iqtisodiy va demokratik qadriyatlar hamda tamoyillarni ilgari suruvchi

zamonaviy jamiyat bunyod etishdir. Bu holatda innovatsion menejment hal qiluvchi jihatni tashkil qiladi va professional tizimlarning ishlashi uchun zaruriy dastakdir. Davlatning boy yoki qashshoqligini aniqlashda bu eng muhim omillardan biri sifatida qabul qilinadi.

Oliy ta'lim tizimida innovatsion menejment ta'lim tashkilotning omon qolishi, muvaffaqiyati yoki muvaffaqiyatsizligini belgilaydi. Biz korporatsiyalarni tasavvur qilganimizda, menejmentni ko'rib chiqamiz, shuning uchun ham bu tushuncha har bir ishning asosiy yuragi sifatida qaraladi.

Oliy o'quv yurtlarida ta'limni boshqarishda innovatsiyalarning paydo bo'lishi butun dunyoda tobora ommalashib bormoqda. Innovatsiyalar va joriy usullar, tuzilmalarni takomillashtirish, rivojlanishning eng muhim darajasiga xos bo'lgan yondashuv tashkiliy maqsadlarga erishish uchun yoki jarayonni boshqarishga ulkan hissa qo'shyapti.

Bu esa o'z navbatida yetakchilik va innovatsiyalar bilan tavsiflanadigan boshqaruvdir. Boshqa innovatsiyalar bilan solishtirganda, yetakchilik sohasidagi innovatsiyalar o'ziga xos qobiliyatga ega tashkiliy samaradorlikka oid tub va uzoq muddatli o'zgarishlarni amalga oshirishdir. Innovatsiya menejment boshqaruv ko'nikmalariga ega bo'lishni va uni mukammallashtirishni va mas'uliyatni o'z zimmasiga olish istagini talab qiladi, bu taraqqiyot va ishlashga turtki bo'lgan o'zgarishlarni amalga oshirish uchun muhimdir.

Dunyo oliy ta'lim muassalari o'rtasida o'tkazilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, tashkiliy, madaniy innovatsiyalar qiymatiga ta'sir qiluvchi asosiy omil sifatida universitetlar o'z xodimlariga ta'lim jarayonida tavakkal qilishga va ochiq bo'lishga imkon berganligi aniqlandi. Muvaffaqiyatsizlik qo'rquvini kamaytirish rahbarlikdagi innovatsiyalarni oshirishi va universitetlarda ta'limni boshqarishga o'zining ijobiy tomonlarini ko'rsatishi isbotlandi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, texnologiyalarni qabul qilish universitetlarda innovatsiyalarni qo'llash darajasini oshirar ekan. Bundan tashqari, talabalar sonining ko'payishi va fikr almashish tufayli axborot tizimi texnologiyalari, yetakchilar va ta'lim menejerlari o'sishi kuzatilmoqda. Shu sababli,

yetakchilik va boshqaruvdagi yangiliklar global istiqbolga ega bo'lish va eng yaxshi usullar haqida ma'lumotga ega bo'lish uchun texnologiyalarga katta darajada tayanadi.

Shuningdek rivojlangan ta'lim tizimiga ega bo'lgan Norvegiyada ta'lim rahbarlarining faoliyatini taqqoslash tufayli, ta'limdagi innovatsiyalarning roli va ahamiyati tobora yaxshilanayotgani butun dunyo olimlari tomonidan qayd etib o'tilmoqda.

Benchmarking loyihasining joriy etilishi, universitet rahbarlarining nuqtai nazarini o'zgartirish orqali, ularning yetakchilik mahoratini oshirishi ko'zda tutilgan.. Bundan tashqari bu jarayon ularga fikr almashish, innovatsion faoliyatda ishtirok etish va yetakchilik dasturlarida hamkorlik qilish imkonini berdadi. Shu kabi innovatsion holatlar natijasida o'qitish va yangi istiqbollar universitet rahbarlarining innovatsiyalari va yangilklarga ochiqqligini oshiryapti. Yetakchilik va ta'limni boshqarish innovatsiyalarini targ'ib qiluvchi strategiyalar barcha oliy ta'lim rahbarlari uchun birdek foydalidir.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, ta'limni boshqarish va yetakchilik sohas innovatsiyalarga chambarchas bog'liqdir. OTMlarda transformatsion yetakchilik bilim va tadqiqotlarning bosh kalitidir. Bundan tashqari, ta'limni boshqarishda axborot tizimlari kabi texnologiyalardan foydalanish innovatsiyalarni takomillashtirishning eng muhim yo'nalishlaridan biri sifatida qayd etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Al-Husseini, S., El Beltagi, I., & Moizer, J. (2019). Transformational leadership and innovation: the mediating role of knowledge sharing amongst higher education faculty. *International Journal of Leadership in Education*, 1- 24. <https://doi.org/10.1080/13603124.2019.1588381>
2. Alonderiene, R., & Majauskaite, M. (2016). Leadership style and job satisfaction in higher education institutions. *International Journal of Educational Management*, 30, 140-164. <https://doi.org/10.1108/IJEM-08-2014-0106>

3. To‘ychiyeva N. Elektron Ta‘lim Tizimining Afzalliklari Va Kamchiliklari //Zamonaviy innovatsion tadqiqotlarning dolzarb muammolari va rivojlanish tendensiyalari: yechimlar va istiqbollar. – 2022. – T. 1. – №. 1. – C. 40-41.
4. Nizametdinov A., Ahmedova H. Elektron ta‘lim metodologiyasi rivojlantirishning usullari //Zamonaviy innovatsion tadqiqotlarning dolzarb muammolari va rivojlanish tendensiyalari: yechimlar va istiqbollar. – 2022. – T. 1. – №. 1. – C. 29-31.

